

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKUCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

ne działo do ostrzeliwania balonów, a nawet kula karabinowa mogą ich do-
sięgnąć. Jednakże balon taki nie po-
kazuje się nieprzyjacielowi na czas
długi, kwadrans wystarczy dla zro-
bienia rekonesansu. Zanim więc nie
przyjaciół go dostrzeże, zanim przy-
gotuje działa do strzału w tym kie-
runku i na właściwą odległość, balon
znika.

Doświadczeniem jest także, iż balon
choć podziurawiony kulami, nie spa-
da gwałtownie, lecz opuszcza się
wolno, jak spadochron. Stąd aeronau-
tem, jeżeli nie zostanę ranieni pocis-
kiem, niebezpieczeństwo nie grozi.

Prócz balonów uwieczonych uży-
wane są z powodzeniem aerostaty
wolne, z których nie tylko można
obserwować, ale i razić nieprzyjaciół,
bombardować twierdze itp.

Taką samą usługę oddają również
aeroplany, które z powodzeniem speł-
niają swe zadanie, obserwując ruchy
nieprzyjaciół i zawiadaniając o poło-
żeniu baterji nieprzyjacielskich, o cel-
ności pocisków itp. Ponieważ pole
bitwy jest zupełnie bezdymne, bez
aeroplanów więc nie można się
orjentować w sytuacji. Samoloty wy-
stawione są na strażycy z dołu, któ-
rych mogą uniknąć przez szybkie
wzniesienie się, przychodzi im też
często staczać walki w powietrzu,
lecz korzyści dostarczą tak wielkie,
iż obecnie prowadzenie wojny byłoby
bez nich niemożliwe.

KRONIKA

Ogłoszenia.

Zakaz stowarzyszeń.
Przypominam, że według § 5 roz-
porządzenia Naczelnego Wodza na
wschodzie z 4 kwietnia 1915 wszy-
stkie kluby lub stowarzyszenia, słu-
żące celom politycznym, zostały zam-
knięte. **Towarzystwa Szkol-
skie** należą także do nich.

Wszelka działalność w takich to-
warzystwach spotkałaby się z suro-
wą karą.
Częstochowa, d. 9 czerwca 1915 r.
Niemiecki Zarząd Cywilny
Naczelnik Powiatu
von Thaer.

Na mocy rozporządzenia Naczeln-
nika Powiatu z dnia 9 b.m. — Z. III
677—niniejszem wszystkie gdziekol-
wiek w mieście Częstochowie i na
przedmieściach znajdujące się zapasy
stali oraz stali, używane do przedkie-
go toczenia, (Schneldrehstahl) obła-
dam aresztem i sprzedaży tychże pod
karą zakazują.

Najpóźniej do dnia 20 bieżącego
miesiąca winni wszyscy posiadający
powyżej wymienioną stal podać w
biurze Dyrekcji Policji do rąk referen-
ta dokładną ilość stali w kilogramach,
w przeciwnym razie podlegną
surowej karze.
Częstochowa 11 czerwca 1915 r.
Niemiecki Dyrektor policji
Berneck.

Na cel dobroczynny.
Z polecenia podpułkownika Ebne-
ra von Eschenbacha wpięcono przez
Kasę powiatową do rąk księdza ka-
nonika Fulmana na rzecz Komitetu
Doraźnej pomocy Mk. 387.08 jako do-
chód z koncertu na cel dobroczynny.
Niemiecki Dyrektor Policji
Berneck.

Częstochowa, 12—6—1915.
Obwieszczenie.

C. i k. Sad okręgowy w Olkuszu
poszukuje Wojciecha Żyłę z Dobry i
Piotra Żyłę z Kocikowy, którzy są w
podejrzeniu, że dopuścili się rabunku
w Dobry 17 stycznia 1915. Udali się
oni podobno początkowo do Zawiercia,
a potem mieli uciec do Niemiec.

W razie powrotu ich do obwodu
częstochowskiego, mają być aresztowa-
ni. Upraszam o natychmiastowe
zawiadomienie mnie o tem.
Prokurator przy Sądzie Okręgowym.
Częstochowa, 9—6—1915.

**Ze Stow. Nauczycielstwa Pol-
skiego.**

Na porządku dziennym sobotniego
zebrania członków Stow. Nauz. Pol-
skiego w Częstochowie znalazła się
nader żywota sprawa, dotycząca
przekazywania nauczycieli przez czas
wakacyjny, mianowicie umożliwienia
im bytu w czasie kiedy zarobki facho-
wowe spadają wogóle do zera, a rzad-
ko kiedy do graniczącego z zerem
minimum.

Konkretny wniosek zwrócenia się
do Rady miejskiej o zapomogę na ten
cel przedstawił prof. Wacław Piłdow

ski. Wniosek ten przeszedł jednomyśl-
nie, przycem delegowano do jego u-
rządzenia pp. Wacława Gol-
czewską-Chrzanowską, ks. Wacława
Kneblewskiego i Brzezińskiego.

Również przyjęto jednomyślnie
wniosek prof. Gorczykowskiego o
wszczęciu starań u władz, aby po
wakacjach opróżnione zostały lokale
szkolne, zajęte obecnie przez wojsko
bądź na mieszkanie, bądź też na la-
zarety.

Uchwalono też zorganizować dzień
„Szkoły Polskiej“ na dochód pozosta-
jących w wakacje bez zarobków na-
uczycieli.

Do komisji zaproszono pp. ks. Kne-
blewskiego i Marjana Jurakowskiego,
którzy drogą kooptacji dobrać sobie
współdziałaczy z łona nauczyciel-
stwa.

Wreszcie omawiano pytanie czy-
by nie urządzić przez lato w wol-
nych lokalach szkolnych zbiorowych
wykładów przygotowawczych do pu-
blikacyjnych egzaminów. Kandyda-
tów napewno przy skromnej opłacie
znalazłoby się wielu, co dałoby zarob-
ek nauczycielom.

Stowarzyszenie jednak zajął się
tem nie może, natomiast jesto rze-
czą dyrektorów i właścicieli szkół o-
raz pojedynczych grup nauczycieli.

Chleb stał.

W myśl życzenia Komitetu żywno-
ściowego podaje się do wiadomości
zatwierdzony przez władze nowy cen-
nik na chleb, który stanął. Oto ob-
wiązuje już cena chleba za funt pol-
ski:

razowego 8 kop. a w walucie nie-
mieckiej 13 fenigów.
pyłowego 10 kop. a w walucie nie-
mieckiej 16 fenigów.
Z Alei I.

Wiele trudu i zachodu kosztowało
zarząd miasta doprowadzenie do por-
ządku zaniedbanej dawniej Alei I.
Uregulowano ją dokładnie, posadzo-
no nowe drzewka, urządzono bokiem mi-
łą zielenioką niecałe oko rabaty, otar-
cając ją żelazną barjerką. Ale cóż?
Tego niedosć — trzeba jeszcze rzecz
juz urządzoną utrzymać, a więc prze-
dewszystkiem dbać o to, żeby drze-
wa i trawa nie marły wskutek dłu-
gotrwalej suszy. I o tem więc pomyśl-
no. Wydany został wyraźny rozkaz
polewania prócz bruku ulicznego sa-
mej także Alei, więc wraz z rabatami,
oraz skrapianie drzew. Nadto nie sta-
nowi to chyba trudności dla stróża,
który czerpiąc wodę z hydrantu, po-
lewa 3 razy dziennie ulicę i chodniki.
Bez trudu skierować może i powinien
swoje węże w Aleję, nie szczędząc
usychającej rośliny zyciodajnej wil-
goci. Byłoby tak wszędzie—ale nie
u nas, gdzie nawet najbardziej nie-
zbędne rozporządzenie nie będzie wy-
konywane dobrowolnie przez rozum,
jeśli nie stanie za nami karbowy z
batem.

Szczególniej dotkliwie od kilku dni
upasy nasuwają nam te słowa, które
bodać nie były przysłowiowym gro-
chem, rzucanym na ścianę. Nie wąt-
pimy też, iż zwróca na to uwagę wła-
ściciele domów po obu stronach Alei
I, których wszak obowiązkiem jest dać
swoim stróżom polecenia o polewaniu,
nie mówiąc już o usuwaniu śmieci,
czyniących z pięknej Alei wstrętne
śmietnisko.

Za brak dezynfekcji.

Za brak należytej dezynfekcji na
jednej z posesji przy ul. Nowej, wła-
ściciel jej skazany został na początek
na karę w wysokości rb. 1 z zamianą
na dzień aresztu. Szczególnym jest
upór niektórych jednostek, które nie
bacząc na groźną tak możliwą w
czasie upałów, a podczas wojny epi-
demji lekceważą sobie własne i cudze
życie.

Wczorajszy alarm.

Wczoraj w poniedziałek o godz. 7
wiecz z rozporządzenia władzy z za-
budowań fabryki Peitzerów rozpoczę-
to próbne alarmowanie miasta celem
oboznajmienia wojska z sygnalizacją
pożarną, która ma być wznowiona.

Bieda s hulanki.

Posterunkowy milicjant nr. 60 zło-
ży swej władzy raport, że w jednej
z restauracji w Alei I przez całą noc
ubiegłą słychać było przez otwarte
okna krzyki, świadczące o pijatce.
Bieda podobno, a jednak są ludzie,
mający prócz humoru wiodoczenie pie-
niędzy dość na nocne zabawy. Ale
niech ktoś spróbuje zaczepić ich o
składkę na cel publiczny, usłyszy z
odpowiedzi zwykle narzekanie.

4. ↑ p.

IGNACY PIOTROWSKI

Obywatel m. Częstochowy.

Opatrzony św. Sakramentami zasnął w Bogu dnia 12 Czerwca 1915 roku
orczywszy lat 52.

Wyprowadzenie zwłok z domu własnego przy ul. Siedmiu Kamienic Nr. 8, do
kościółka św. Rocha odbędzie się we wtorek dnia 15 Czerwca r. b. o g. 9 rano, a
po zakończeniu nabożeństwa pogrzeb do grobu rodzinnego na tymże cmentarzu.
Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych przyjaciół i znajomych pozostali
w głębokim smutku.

Zona i dzieciol.

Tanie kartofle.

Komitet żywnościowy ogłasza, że
od poniedziałku 14 b. m. cena kartof-
li przebranych ustanawia się za
korzec 280 funtów na rb. 3—czyli Mk
5.—za ćwierć 70 funtów na rb. 0.75
czyli Mk. 1.25.

Pożar na kolei W.-W.

Wczoraj w poniedziałek około godz.
10 i pół przed południem w drewnia-
nej szopie zajętej na stolarnię i ślu-
sarnię stacji Częstochowa z niewiado-
mo przyczynny wynikił pożar, który
pomimo trudności, jaką miała Często-
chowska ochotnicza Straż ogniova
przy gaszeniu wskutek ciasności ter-
enu w ogrodzie szpitalnym i suk-
Zapałkiewiczów, skąd działano, ogień
z pomocą parowozów kolejowych
wkrótce stumiono.

Biuro adresowe.

Organizowane obecnie Biuro Adre-
sowo-Meldunkowe, które zamierzano
umieścić razem z pocztą znajduje się
będzie oddzielnie, mianowicie w
domu p. Izzydora Freunda przy ul.
Teatralnej 16.

Do Wrocławia na leczenie.

Pokaszani przez psa wściekłego 34
letni Karol i 6 letni Eugenjusz Klar
ze Stradonia z rozporządzenia p.
Landrata wysłani zostali na leczenie
przeciw wściekłości do specjalnego
zakładu w Wrocławiu.

„Wareneinfuhr“ G. m. b. H.

Towarzystwo wwozowe niemieckie
posiada szereg agentów, którzy uru-
chomiją liczny zastępstw subagen-
tów skupujących towary do wozu
do Niemiec Okazuje się, że liczni z
tych subagentów nadużywają swych
pełnomocnictw, wskutek czego dla
ściślejszej kontroli otrzymają oni
odpowiednio poświadczony przez
agentów głównych, jako mocodawców,
specjalne legitymacje.

Uboj bydła.

Od dnia 7 do 12 czerwca włącznie
w rzeźni miejskiej ubito: 32 krowy i
11 sztuk jałowizny; nocny ubój w
sobotę 12 b.m. był: 14 krów i 2 jałow-
ki. W tym samym czasie dla wojska
w rzeźni ubito 18 krów i sztuk ja-
łowizny, w sobotę zaś w nocy 2 krowy.

Kozioł bez legitymacji.

Zamieszkały przy ul. Fabrycznej
nr. 5 kolporter gazet Bronisław Ko-
ziol, zwrócił Dyr. policji swą kartę
legitymacyjną.

Skazanie Doregowskiego.

Doregowski, zabójca żony swej śp.
Janiny z Golczewskich oraz jej bra-
ta s. p. Edwarda, wyrokiem sądu ob-
wodowego skazany został wezorem za
morderstwo, popełnione w lipcu ze-
szłego roku na dożywotnie ciężkie
więzienie.

Siedm psów.

Jeden z komisarzy milicji, zwi-
dzający z rozporządzenia p. Landrata
wsie i okolice podmiejskie: Nowy i
Stary Stradom, Sabinów, Kawodrę
itd. zastrelili psa wściekłego i 6 in-
nych psów przezeń pokaszanych.

Ofiary.

Zarząd rzeźni miejskiej ściągnięte
beziemiennie za nieprzestrzeżenie prze-
pisów sanitarno-weter. na Doraźną pom-
oc rb. 3, kwit 371.

Na kuchnię nr. 3 za opóźnienie w
11 maja Jan Pyrkos z Janowa kop.
50, kwit 370.

Pensja W. Golczewskiej-Chrzano-
wskiej rb. 1 kop. 50 na Doraźną pomoc
pozostałe z funduszu uczenie zebra-
nego na wycieczkę do Mirowa, kwit
372.

LOMBARD

Mikołajowska № 11.

Otwarty dla wykupów
w środy od 9 i pół
do 11 i pół.

Teatr PARYSKI II Aleja 19.

Program od niedzieli 13 do wtorku 15 Czerwca.
(włącznie)

Tajemnica nocny

Sensacyjny dramat w 3-ach częściach.
Reżysera Salicche (b. Kommissar)
SERILGA (Głównie miasto Andaluji)
Natura.

Tygodnik „Wesster“
Aktualności z placu boju.

NA SCENIE!

Towarzystwo Artystów Komédowo-operałowych pod
kierownictwem Hilarionem Bonadim i ESTHERIA Arty-
sty sceny polskiej w Eljorio.

Na ogólne żądanie publiczności

Wesele Zosi

Obrazek ludowy w 1 akcie, ze śpiewami i tańcami
Franciszka Domnika.

Zmiana programu w Środy i Soboty
Początek przedstawień o g. 4 1/2 po pol
CENY MIEJSC: Kupon do 10ty 70 pf. Krzesło
parterowe 50 pf. Galeria 30 pf.

Teatr „ODEON“ II Aleja 43

Tydzień jeszcze 2 dni
Tyłko wtorek i środa!

**Wielki dramat aktualny osnuty
na tle wojny obecnej!**

Ojczyzna wzywa

Dramat na tle wojny obecnej w 3-ach
częściach podług W. Turszyńskiego.

Część 1-a: Ojciec i syn
Część 2-ga: Ojczyzna wzywa
Część 3-ia: Na polu bitwy.

Pr-programu dopełni szereg innych
wybitnych obrazów.

Zmiana programu w sobotę.

Ceny miejsc: 50. pf. 40 pf. 1 20 pf.
Dzieci: 30 pf. 20 pf. 10 pf.

Początek przedstawień o godzinie 5-jej,
w święta o godz. 3 po południu

Stanisław RUMSZEWICZ

wychowawca uniwersytetu chartow.

ADWOKAT

w Częstochowie ul. Cerkiewna № 4
(pierwsze piętro nad biurom adreso-
wym) Przyjmuje od 2-jej do 3-jej po poł.

Doktor P. AWEZ BRONIATOWSKI

Częstochowa, Nowy-Rynek 3, I piętro, 34.

ChOROBY SKÓRY, WŁOSÓW, PIĘT, WĘZŁY LYMBICZNE I KRO-
WIA, ŁEKAŃKA, PRZYJMIE OD 9—12 I OD 4—8 POPOŁ-
DNIU OD 3—4 POPOŁODNI. STANIE WYRÓDZENIA WZRA-
NIENIA SALWARSANE (NATA 006 1914) badanie krwi
na syfilis.

7-kl. io zakład naukowy żeński
W. Golczewskiej — Chrzanowskiej
w Częstochowie Teatralna 9.

**Egzaminy dla nowowstę-
pujących odbywać się bę-
dą od d. 14 do 19 czerw-
ca włącznie.**

Atamenty, materjały piśmienne galanterji,
i inne, rami do fotografii, hurtowa sprzedaż.
Tanie premje Salonu Malarzy Polskich w ramach
placowych Szarek II Aleja 23 podwórzu. 404

SPRZEDAŻ lodu codziennie Szkolna 11. 408.

Formal kunsty do relii potrzebny Jamożorska
38 Skaszczki. 406-3

Jan kuchnia, s powoda interesow Familijnych,
s firmą dawno fotografji, hurtowa sprzedaż przy-
stępnym, odstąpię z dniam i Lipca r. b. Wiadomości
Ogrodowa Nr. 23. Pruszk. 397-

Fishermans w dobrym stanie do sprzedania
ul. św. Barbary Nr. 7.

Prochy i podania do władz niemieckich red-
gaje fachowo i skutecznie Jazna 2 m. 8 II piętro
dom Zabłockiego. 093-